

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

bør man udvide adgangen til med sædvanligt varsel at sige lejerens op i tilfælde, hvor ejerens lejlighed er overbefolket. De tilfælde, jeg har været ude for, har gjort et stærkt indtryk på mig, tilfælde, hvor ejeren har skaffet sig et tofamilieshus netop med henblik på, at han, når han fik flere børn og børnene voksede til, kunne skaffe sig udvidet husrum ovenpå. Der vil naturligvis her i mange tilfælde blive tale om det, som det ærede medlem hr. Holger Larsen var inde på, nedlægning af en lejlighed; det vil dog i visse tilfælde kun betyde, at man inddrager et enkelt værelse ovenpå. Og det vil jo ofte føre til, at ejerens børn, der er vokset til, frigiver værelser, som de har måttet leje et andet sted.

Med stor tilfredshed ser jeg, at forslaget ophæver stavnsbåndet, så boliganvisningen ikke mere vil kunne forlange, at man for at være boligberettiget skal have boet en vis tid i kommunen. Ligeledes at visse kategorier af lejligheder efter forslaget skal kunne udlejes uden udvalgets godkendelse, og at visse kategorier helt kan fritages for anmeldelsespligt, f. eks. tofamilieshuse. Hvad boliganvisningen angår, kan man således sige, at forslaget åbner vejen for en stykkevis afvikling af boliganvisningen, og det vil utvivlsomt vække tilfredshed i befolkningen, som ofte har haft fornemmelsen af at blive behandlet som undersætter af de mange småkonger, der sidder rundt om i landet.

På eet punkt skærpes restriktionerne i det forslag, vi har for os, og det er med hensyn til de såkaldte moderniseringer. Her ser man et eksempel på, at restriktioner afføder nye restriktioner. Visse ejere har været interesserede i at benytte lovens smuthuller imod samfundets interesse og imod de pågældende lejeres interesse. Det er i almindelighed ønskeligt, at gode gamle huse forsynes med moderne bekvemmeligheder, men det betyder ikke, at ethvert gammelt hus, hvor det end er beliggende, og hvor ringe det end er, skal kunne ombygges, for at ejeren kan få en fortjeneste i kraft af boligmanglen. De tilfælde, der har været fremdraget offentligt, og hvortil man har knyttet betegnelsen „de sminkede lig“, taler deres tydelige sprog.

I et saneringsmodent kvarter f. eks. bør det ikke kunne tillades at investere store kapitaler; men det forekommer mig lidt vel omstændeligt, at man derfor skal kræve enhver modernisering forelagt huslejenævnet. Det må vi se noget nærmere på.

Herefter skal jeg vende mig til bestemmelserne om offentlig støtte til byggeri.

Jeg vil gerne udtale min tilfredshed med, at man har brudt med det hidtidige princip: at give støtten i form af billige statslån, og at man i stedet for foreslår lån til markedsrente og tilskuddene ydet pr. m² etageareal. Fra det radikale venstres side har vi ønsket, at statsstøtten skulle have en sådan form, at den stimulerer bygherrens interesse i billiggørelse, så at anvendelse af byggeforskningens resultater, de fortræffelige konsulenters indsats og de udmærkede kursers lærdom kunne trænge ind i det praktiske byggeri i et helt andet omfang, end det sker nu. Vi håber, at bygherrens interesse i billiggørelse skal kunne virke til at overvinde noget af den træghed, som hersker vedrørende arbejdspladsens forhold, herunder trægheden med udvidet anvendelse af ufaglært arbejdskraft. Kontrol er ikke nær så effektiv som den økonomiske egeninteresse. Til trods for de fremskridt i retning af billiggørelse, der kan konstateres i de senere år, nærer vi ingen tvivl om, at der fortsat er skjulte sortbørs-lønninger og sortbørsavancer af den ene eller den anden art, og at dette kun vanskeligt modvirkes, når det er statens billige penge, der bærer risikoen. Det skulle ikke undre mig, om der, hvis denne træghed og dette misbrug kunne fjernes, kunne spares ca. 10 pct. af byggeomkostningerne. Med eet slag sker det næppe, men den ændrede form for boligstøtte kan give et incitament i den rigtige retning.

Jeg kan også være enig i principperne for, hvilke lejlighedsstørelser der skal have tilskud. Lejligheden bør først og fremmest tjene de mindrebemidlede behov, og jeg tror derfor, det er rigtigt kun at yde det fulde tilskud til lejligheder, der kan tilfredsstille behovet hos en jævn familie med flere børn. Om netop de grænser, lovforslaget fastsætter, er de rigtige, må vi se nærmere på.

Jeg vil også gerne udtrykke min tilfredshed med, at der åbnes udvidet adgang til byggeri for enligstillede. Der har her i